

İSTANBUL
ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

KURULUŞ: 1951

Sayı : 135

08 Ocak 2024

Tamim No:2024/012
Konu: Fiyat Etiketleri Yönetmeliği Değişikliği hk.

ODASI BAŞKANLIĞINA

İlgi: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanlığı'nın; 05.01.2024 tarih ve 2024/4 sayılı genelgesi,

Bilindiği üzere 19.12.2023 tarihli ve 32404 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Fiyat Etiketleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Fiyat Etiketleri Yönetmeliği'nin "Tarife ve fiyat listesi" başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrası, "(1) Hizmetlerin özelliğine ve tüketiciye sunulmuş biçimine göre, tarife ve fiyat listelerine ilişkin belge, levha, pano ve benzerleri, hizmetin sunulduğu işyerinde, ayrıca lokanta, restoran, kafe, pastane ve benzeri yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde ise işyerinin giriş kapısının önüne ve hizmet sunulan masaların üstüne, tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde asılır, takılır veya konulur." şeklinde değiştirilmiş ve yeni düzenlemeler 01.01.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu mevzuat değişikliği kapsamında hizmet sunulan ilgili sektörlerden Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü'ne çok sayıda soru ve görüş intikal etmesi üzerine anılan mevzuat değişikliğinin uygulanmasına ilişkin 2023/192 sayılı genelgemizle tarafınıza iletilmişti.

Konuya ilişkin olarak, söz konusu Bakanlıktan gelen yazıda;

- Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde kapı girişleri önünde tarife ve fiyat listelerine yer verilmesi zorunluluğunun amacının, tüketicilerin henüz söz konusu işyerine giriş yapmadan mal veya hizmete ilişkin bilgi sahibi olmalarının sağlanması olduğu, tüketicilerin tarife ve fiyat listelerini inceleyip bu fiyat bilgilerin dahilinde malın veya hizmetin satın alınıp alınmaması kararına doğrudan etki etmesi sebebiyle ekonomik menfaatlerinin korunması amacı bakımından önem arz ettiği,
- Diğer yandan tarife ve fiyat listelerinin yiyecek-içecek hizmeti verilen işletmelerdeki masalar üzerinde bulundurulması zorunluluğunun da tüketicinin satın alma kararı öncesinde fayda/maliyet kıyaslaması yapması ve ödeme aşamasında kasa fiyatı ile satış/liste fiyatı uyumunu kontrol edebilmesi bakımından önem teşkil ettiği,
- Yiyecek ve içecek hizmeti sektöründe self-servis (masaya servis hizmeti sunulmayan) hizmet verilen işletmelerde uygulanan tarife ve fiyat listelerinin, sipariş verilen ve ödeme yapılan noktalarda tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde açıkça yer verilmiş olması koşuluyla ayrıca masalar üzerinde yer verilmesine gerek bulunmadığı, bununla beraber giriş kapısı önünde ise süreklilik arz edecek şekilde bulundurulmasının zorunlu olduğu,

KURULUŞ: 1951

İSTANBUL ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı :

135

08 Ocak 2024

- Alışveriş merkezleri gibi birden fazla farklı işletmenin ortak mekanda faaliyet gösterdiği işyerlerinde, self-servis hizmeti verilen (masaya servis hizmeti sunulmayan) ve kendisine tahsis edilmiş ayrı oturma alanı bulunmayan ortak bir servis/oturma alanında hizmet verilen işletmelerin, kendilerine ait giriş kapıları olmadığından giriş kapısı önünde tarife ve fiyat listelerine yer verme yükümlülükleri bulunmadığı, ancak sipariş verilen ve ödeme yapılan noktalarda tarife ve fiyat listelerine tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde açıkça yer verilmesi gerektiği,
- Bunun haricinde geleneksel olarak kendine ayrılmış mekanlarda masaya servis hizmeti sunulan işletmelerde tüketicilerin masaya oturmalarını müteakiben ve en geç yiyecek-içecek siparişi verilinceye kadar tarife ve fiyat listelerinin hizmet sunulan masanın üstüne konulması ve giriş kapıları önünde ise süreklilik arz edecek şekilde yer verilmesi gerektiği,
- Masaya servis hizmeti sunulan işletmelerin müşteri kabulü yapılan birden fazla giriş kapısı olması durumunda ise tarife ve fiyat listelerine her bir giriş kapısı önünde ayrı ayrı yer verme zorunluluğunun bulunduğu,
- Tüketici hizmet satın alacağı işletmeye ve söz konusu işletmedeki yiyecek-içecek servislerinin yapılacağı oturma alanına henüz giriş yapmadan önce, işletmenin giriş kapısı önünde (birden fazla girişi olanlar için her bir kapı girişi önünde) tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir olarak ve süreklilik arz edecek şekilde tarife ve fiyat listelerine yer verilmesi gerektiği,
- Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işletmelerde uygulamada genellikle menü şeklinde bir kitapçık olarak verilebilen tarife ve fiyat listelerine, işletme giriş kapısı önünde de benzer olarak menü şeklinde veya işletmenin tercih edeceği diğer şekillerde, tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir olmak şartıyla yer verilebileceği,
- Giriş kapısı önünde yer verilecek tarife ve listeler yazılı, basılı materyaller şeklinde olabileceği gibi, tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde (ve makul bir süre incelemeye elverişli olarak) dijital veya elektronik pano, levha vb. şeklinde de olabileceği,
- Otel, hastane veya alışveriş mağazası gibi esas faaliyet alanı yiyecek-içecek satışı dışında bir mal veya hizmet satışı olup, işletmelerinin sınırları içerisinde bu ana faaliyetin yanı sıra, lokanta, restoran, kafe, pastane gibi yiyecek-içecek hizmeti de bulunup yeme-içme hizmeti için kendisine ait ayrı bir oturma alanı bulunan işletmelerde; yiyecek içecek hizmeti verilecek servis alanının giriş kapısı bulunması halinde giriş kapıları önüne, giriş kapısı bulunmuyorsa yiyecek içecek hizmeti verilecek masaların bulunduğu bölümlere, kısımlara, alanlara geçiş yapılırken (henüz girilmeden) tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde tarife ve fiyat listesine yer verilebileceği,

Kartaltepe Mah. Alpay İzer Sok. No: 12 İncirli Pk. 34145 - Bakırköy / İSTANBUL

Telefon: 0850 279 70 70 Fax : (0212) 660 29 97

Web Site: www.istesob.org.tr E-mail: info@istesob.org.tr Kep: istesob@hs03.kep.tr

İSTANBUL ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

KURULUŞ: 1951

08 Ocak 2024

Sayı : 135

- Söz konusu mevzuat değişikliği, tüketicilere yiyecek-içecek hizmeti sunulan lokanta, restoran, kafe, pastane vb. her tür işletme için geçerli olacağından, tüketicilere yiyecek-içecek hizmeti sunulan **kıraathane, kantin, kafeterya** gibi benzer işletmelerde de anılan düzenlemelerin uygulanma zorunluluğu bulunduğu,
- Tarife ve listelerin masalarda yer verilmesi zorunluluğuna ilişkin olarak; tarife ve listelerin yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerindeki masalar üzerinde halihazırda bekletilmesi şeklinde uygulanabilmesinin yanı sıra, tüketicinin işyerine giriş yapıp yiyecek-içecek hizmeti sunulan masaya yerleşip henüz sipariş verilmesinden önce masaya (tüketicinin huzuruna) getirilen menü (tarife ve liste) de yeterli sayılabileceği,
- Bu koşullara uymak şartıyla servis yapılacak masalar üzerinde QR kodu ile menülere (tarife ve listelere) yer verilebileceği ancak bu yöntemin esas uygulama olmaması gerektiği, tüketici için seçimlik olarak bırakılması, tarife ve liste bulundurma zorunluluğu karşılamak olarak yorumlanmaması, tüketici açıkça kendi rızası ile fiziksel basılı menü istemediğini belirtene kadar ve talep edilmeden evvel tüketiciye hizmet sunulan masaya menü (tarife ve liste) getirilmesinin esas unsur olması gerektiği,
- Anılan menü (tarife ve liste) tüketici tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde tüketicinin herhangi bir işlem yapmasına gerek olmaksızın doğrudan görünür/okunur ve hangi mala/hizmete ait olduğu hususunda tereddüt olmaması koşuluyla, tablet gibi elektronik bir cihaz, dijital bir ekran ile de sunulabileceği,
- Yiyecek ve içecek hizmeti sunulan işyerlerinde satışa sunulan ürünlerin 6502 sayılı Kanun kapsamında "hizmet" tanımına gireceği, mezkûr Yönetmeliğin "Etiket bulundurma zorunluluğu" başlıklı 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "Hizmetlerin tarife ve fiyatlarını gösteren listeler de bu madde hükmüne göre düzenlenerek asılır. Hizmetlere ilişkin tarifelerde hizmetin ayırıcı özelliği, tüm vergiler dâhil satış fiyatı ve bu fiyatın uygulanmaya başlandığı tarihin belirtilmesi yeterlidir." hükmü gereği söz konusu tarife ve listelerde bu sayılan üç unsurun aranmasının yeterli olacağı,

belirtilmiştir.

Bu doğrultuda yapılacak denetimlerde aykırılık teşkil eden hususların tespiti halinde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 77 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu Kanununun 4 üncü, 6 ncı, 7 nci, 18 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 26 ncı, 30 uncu, 35 inci, 49 uncu, 51 inci, 52 nci, 54 üncü ve 57 nci maddeleri ve 48 inci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü, altıncı ve yedinci fıkralarında belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenler ile 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca malları süresinde teslim veya monte etmeyenler hakkında aykırılığı tespit edilen her bir işlem veya sözleşme için iki yüz Türk Lirası idari para cezası uygulanır." hükmü gereği idari yaptırım uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

KURULUŞ: 1951

İSTANBUL ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı : 135

08 Ocak 2024

Diğer taraftan 20.12.2023 tarih ve 32405 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci Maddesine Göre 2024 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliđ” hükümlerine göre; 2024 yılı için tarife ve fiyat listelerinde yer alan her bir aykırılık için ayrı ayrı olmak üzere 2.172,00 TL idari para cezası uygulanacağı bildirilmiŐtir.

Bu kapsamda;

- Söz konusu tarife ve listelerde zorunlu olan bu üç unsurda bir adet eksiklik olması, örneğin sadece fiyat değişim tarihinin bulunmaması halinde tek bir işlem için (1 x 2.172) 2.172,00 TL idari para cezası uygulanması söz konusu olacaktır,
- Diğer yandan bir lokantada tüketicilere çorba, döner ve sütlaç sunulması halinde anılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işyerinin giriş kapısı önünde ve hizmet sunulan masaların üzerinde yer alan tarife ve fiyat listesinde yalnızca çorbaya ilişkin bilgilere yer verilmemesi halinde işyerine uygulanacak idari para cezası miktarı (1 x 2.172) 2.172,00 TL iken, çorba, döner ve sütlaç ürünlerine ait bilgilerin hiçbirine yer verilmemesi halinde uygulanacak idari para cezasının (3x2.172) 6.516,00 TL olacaktır,

belirtilmiştir.

Diğer yandan özellikle son dönemlerde teknolojinin getirdiği yenilikler doğrultusunda dijital aygıtların kullanımının yaygınlaşmasıyla, bazı işletmeler tarafından uygulanan sadece QR kodu okutulması marifetiyle menü bilgilerinin görüntülenmesi suretiyle tarife ve fiyat listelerinin ulaşılabilir kılınmasının tek başına yeterli olmadığı ve Yönetmelikteki tarife ve liste bulundurma zorunluluğunu karşılamadığı değerlendirildiği, zira mevzuat hükümlerinde tüketiciler tarafından kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde yazılı, dijital veya elektronik etiket, tarife ve fiyat listesi bulundurulması zorunluluğu bulunduğu ancak tarife ve fiyat listelerine Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde yer verilmesinin yanı sıra ek bir hizmet olarak QR kodu kullanılmasında ise sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

Bilgilerinizi ve konunun odanız vasıtasıyla ilgili esnaf ve sanatkârlarınıza duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

Lütfi DEMİR
Genel Sekreter

Faik YILMAZ
BaŐkan